

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10PP/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121012306
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rudolf Bott
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121012306.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Rudolfom Bottom, v trestnej veci odsúdeného Petra Martinoviča, o návrhu odsúdeného o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.01.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. úl. č. 20, prechodne bytom O. ul. č. 4, Šaľa, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 01.06.2017, sp. zn. XT/XXX/XXXX, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo dňa 10.10.2017, sp. zn. XTo/XX/XXXX,

z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 02.11.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného V. Q. o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmienéčné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou súhrnný trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 01.06.2017 sp.zn. XT/XXX/XXXX v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.10.2017 sp.zn. XTo/XX/XXXX vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Odsúdený vo svojom návrhu uvádza, že vo výkone trestu plnením povinností a správaním preukázal polepšenie. Pracuje v ústave ako upratovač bez nároku na mzdu s voľným pohybom a je držiteľom viacerých kladných hodnotení za účasť na dobrovoľných brigádach. Doteraz mu boli udelené 3 disciplinárne odmeny, disciplinárne potrestaný nebol. Po návrate z výkonu trestu sa chce riadne zamestnať a viesť riadny život.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, lustrácia v ZVJS, rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 01.06.2017 sp.zn. XT/XXX/XXXX a rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.10.2017 sp.zn. XTo/XX/XXXX.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že odsúdený do výkonu trestu nastúpil zo slobody predvedením 06.08.2017 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava (ďalej len „ústav Bratislava“). Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave Bratislava bolo na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Správanie, vystupovanie ako aj dodržiavanie stanovených noriem odsúdeným je od umiestenia v aktuálnom ústave na požadovanej úrovni. V. a nariadenia príslušníkov rešpektuje, plní si svoje povinnosti a dodržiava interné predpisy. Hygienické návyky má osvojené, je

čistotný. Chodí riadne upravený, v osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. Funkciou z radov odsúdených bol poverený ako člen samosprávy zodpovedný za úsek zamestnávania a výkonu prác a činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a ako vedúci izby. K povinnostiam vyplývajúcim z uvedených funkcií pristupoval zodpovedne. Dňa 28.07.2020 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav Dubnica“). Počas pobytu v ústave Dubnica bolo správanie a vystupovanie odsúdeného na požadovanej úrovni. Pokyny príslušníkov rešpektoval, svoje povinnosti si riadne plnil, zásady slušného správania zachovával. Dňa 12.10.2021 bol opätovne premiestnený do tunajšieho ústavu. Jeho správanie a vystupovanie je aktuálne na požadovanej úrovni, snaží sa plniť si svoje povinnosti a dodržiavať interné predpisy. Doposiaľ bol štyrikrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 27.01.2020, mimoriadnym povolením návštevy, za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Sporadicky sa zapája do oddielových aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti. Svoj voľný čas trávi zmysluplne. Odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody doposiaľ nebol pracovne zaradený na žiadnom pracovisku zo zdravotných dôvodov. Aktívne však vykonáva činnosti zamerané na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Za týmto účelom mal povolený voľný pohyb vo vymedzenom priestore. Po skončení platnosti voľného pohybu vo vymedzenom priestore sa aj naďalej zapája do upratovacích prác na oddiele. K prideleným úlohám pristupuje zodpovedne. Menovaný vyrastal v úplnej rodine, obaja rodičia sú nebohí. Má jedného súrodencu. Základnú vojenskú službu absolvoval. Má ukončené stredné odborné učilište v odbore murár. Počas života vystriedal viacero zamestnaní, pracoval ako kurič, naposledy bol zamestnaný ako vodič. Aktuálne je poberateľom starobného dôchodku. Kontakt formou korešpondencie, telefonovania a návštev udržiava s dcérou a vnúčatami. Odsúdený uvádza, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody pôjde bývať do miesta trvalého bydliska. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce. Je mu venovaný individuálny prístup, zameraný na rešpektovanie ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. V individuálnej práci je vedený k primeranej zodpovednosti za svoje správanie a k uvedomovaniu si dôsledkov svojho konania. K trestnej činnosti zastáva kritický postoj. V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti menej priaznivá. V súčasnosti je voči menovanému vedené ďalšie trestné stíhanie. Riaditeľ ÚVTOS v závere hodnotenia konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúča ho podmienenčne prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmieneného prepustenia 22.09.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 11 záznamov pre rôznorodú trestnú činnosť.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného ako aj na skutočnosť, že v minulosti bol už dvakrát podmienenčne prepustený, čím mu bola daná možnosť preukázať polepšenie a viesť riadny život, s prihliadnutím na povahu spáchaného trestného činu, tiež s prihliadnutím na odsúdenie v trestnej veci Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 3T/71/2012, kde bol odsúdený za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, za ktorý skutok mu bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie, ktorého trest teraz vykonáva, má za to, že u odsúdeného nie je splnená druhá materiálna podmienka zákonom vyžadovaná pre kladný záver pre podmienenčné prepustenie a preto navrhuje žiadosť odsúdeného o podmienenčné prepustenie zamietnuť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že ak by bol podmienenčne prepustený chce sa začleniť do spoločnosti, taktiež do svojej rodiny. Chcel by byť prospešný pre spoločnosť aj pre svoju rodinu.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že odsúdený počas výkonu trestu, ktorý vykonal v dĺžke dvoch tretín, dostatočne preukázal svojim správaním výrazné polepšenie sa a negatívny vzťah k svojej bývalej trestnej činnosti. Z uvedeného dôvodu navrhuje, aby bol tento podmienenčne prepustený a bola mu daná šanca dokázať na slobode, že sa viac trestnej činnosti nedopustí.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienenčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienenčné prepustenie zamietnutý,

môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

G. podmienечného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienечné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienечné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienечnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienечnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienечnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienечného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienечnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. XUrtos/X/XXXX).

Rozhodnutie o podmienечnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určité zákonom stanovenej dobe správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. XUrtos/X/XXXX).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona ku dňu 22.09.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 14.01.2022 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu s ohľadom na závery plynúce z hodnotenia odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody splnená je.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je, nakoľko podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Odsúdený už bol v minulosti súdne trestaný (má 11 záznamov) za rôznorodú trestnú činnosť s gradujúcou tendenciou. Aktuálne odsúdený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu pre zločin sexuálneho zneužívania, ktorého sa dopustil na svojej maloletej dcére. Podľa názoru súdu sa odsúdený dopustil natoľko závažného protiprávneho konania voči vlastnému dieťaťu, že vykonaná doba uloženého trestu odňatia slobody nie je adekvátna spáchanému skutku. Odsúdený už bol vo výkone nepodmienečného trestu odňatia slobody, v minulosti mu tiež bola daná možnosť preukázať polepšenie aj prostredníctvom inštitútu podmiennečného prepustenia či podmiennečného odsúdenia prípadne alternatívnych trestov, aj napriek tomu sa po vykonaní nepodmienečného trestu či po uplynutí skúšobných dôb dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Súd zároveň poukazuje na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá sa javí ako menej priaznivá. Páchanie trestnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane pácha trestnú činnosť. Z týchto skutočností vyplývajú vážne a dôvodné pochybnosti o tom, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Súd je názoru, že keď ani predchádzajúce odsúdenia, ani príležitosť daná mu podmiennečným odsúdením, či podmiennečným prepustením, ani vykonaný nepodmienečný trest odňatia slobody nemali na neho ten výchovný účinok, aby ho viedli k riadnemu životu, niet prečo sa rozumne domnievať, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už teraz splní svoj zákonom sledovaný účel. Všetky vyššie uvedené skutočnosti neumožňujú prijať záver o splnení druhej materiálnej podmienky a v jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby po vykonaní zákonom stanovenej doby, prípadne za dobré správanie vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného, jeho doterajšieho života, charakteru a závažnosti spáchanej trestnej činnosti však podľa názoru súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že nebude páchať protispoločenskú činnosť a bude viesť život v súlade so spoločenskými záujmami.

Vzhľadom na vyššie uvedené mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je aktuálne možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov. Z uvedených dôvodov zamietol návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.